

УДК 027.7:[021.7:659.4]

**ВИКОРИСТАННЯ PR-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРАКТИЦІ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ PR-ТЕХНОЛОГИЙ В ПРАКТИКЕ НАУЧНОЙ БИБЛИОТЕКИ
НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА ВОДНОГО ХОЗЯЙСТВА И
ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ**

**USING OF PR-TECHNOLOGIES IN PRACTICE OF SCIENTIFIC LIBRARY IN
NATIONAL UNIVERSITY OF WATER MANAGEMENT AND NATURE RESOURCES
USE**

Перелигіна В. , Понаріна І. Й., Національний університет водного господарства та природокористування

Перельгина В., Понарина И. И., Национальный университет водного хозяйства и природопользования

Perelehina V., Ponarina I., National University of Water Management and Nature Resources Use

У публікації розкриваються PR-технології, які використовуються в Науковій бібліотеці. Наводяться відповідні приклади, аналізується вже набутий досвід, розкриваються перспективи розвитку.

В публикации раскрываются PR-технологии, которые используются в Научной библиотеке. Приводятся соответствующие примеры, анализируется уже приобретенный опыт, раскрываются перспективы развития.

In this article PR-technologies which are used in scientific library are disclosed. Appropriate examples are presented, acquired experience is analyzed and prospects of development are disclosed.

Ключові слова: Наукова бібліотека Національного університету водного господарства та природокористування, імідж бібліотеки, PR-технології, ЗМІ.

Ключевые слова: Научная библиотека Национального университета водного хозяйства и природопользования, имидж библиотеки, PR-технологии, СМИ.

Keywords: scientific library of National University of Water Management and Nature Resources Use, image of library, PR-technologies, mass media.

Іміджева бібліотечна політика, формування надійної репутації серед користувачів стали сьогодні пріоритетним напрямком роботи¹ Наукової бібліотеки НУВГП.

---

¹ Гречко Г. Имиджевые мероприятия в библиотеке для детей как основная часть репутационного менеджмента / Г. Гречко // Бібліотечний форум України. – 2009. - №3. – С. 12-15

Існує понад 500 визначень поняття PR. Кожне з них акцентує на різних характеристиках, але їх об'єднує найсуттєвіше положення про те, що зв'язки з громадськістю — це відносини між певною організацією та громадськістю.

Згідно зі словником «Webster's Dictionary» PR (Public Relations) — це заплановані, тривалі зусилля, спрямовані на створення й підтримку доброзичливих стосунків і взаєморозуміння між організацією та громадськістю.

Найчастіше бібліотека сприймалася як пасивне стародавнє сховище книг, а не як ініціатор нововведень в обслуговуванні читачів. Тому, відповідно до «КОНЦЕПЦІЇ розвитку Наукової бібліотеки на період 2013-2017рр.»,² ми поставили перед собою цілі:

Сформувати сприятливе ставлення до бібліотеки в студентів, викладачів та співробітників .

Створити почуття причетності до майбутнього бібліотеки серед керівництва університету.

Закріпити думку про Наукову бібліотеку як ініціатора нововведень і лідера в наданні читачам доступу до інформаційних потоків.

Інформувати про наявну літературу та про нові надходження.

Інформувати про діяльність бібліотеки (зокрема про її презентації, виставки, в т.ч.віртуальні, бібліографічні огляди, літературні години).

Домогтися збільшення числа відвідувань оновленого сайту бібліотеки в Інтернеті.

Постійно висвітлювати діяльність Наукової бібліотеки в друкованих і електронних ЗМІ, по телебаченню й радіо.

Розглянемо у зв'язку з цим основні напрямки діяльності³ бібліотечних PR-технологій.

По-перше, зв'язки з громадськістю, співробітництво із засобами масової інформації - важлива складова частина рекламної та інформаційно-іміджевої політики нашої бібліотеки. При поданні інформаційних матеріалів у місцеві, центральні та цільові ЗМІ (суспільно-політичні, ділові, спеціалізовані, професійні, електронні) використовується розсилка прес-релізів. Як правило, у нашій бібліотеці цим займається заступник директора зі зв'язків із громадськістю, але також потрібну інформацію розсилає інформаційно-бібліографічний відділ. Коротку інформацію про висвітлення роботи бібліотеки й посилання на інформаційні ресурси ми виставляємо на сайті в рубриці «Публікації в ЗМІ».

По-друге, це зв'язки з державними установами й організаціями: забезпечення позитивного ставлення владних структур до бібліотеки, мотивація до лобювання її інтересів⁴. Наукова бібліотека НУВГП є членом Науково-методичної бібліотечної комісії при Міністерстві освіти і науки України від Західного регіону й обласним методичним центром у галузі бібліотечної справи серед вузівських бібліотек, членом Української бібліотечної асоціації. У бібліотеці відкрито «Пункт доступу громадян до офіційної інформації», що є містком між громадянами та органами влади.

По-третє, зв'язки з користувачами: відстеження всіх позитивних і негативних тенденцій серед потенційних споживачів інформації й відвідувачів бібліотеки.

Окрім анкетування, для студентів проводяться бібліографічні огляди літератури, після яких іде безпосереднє спілкування, записуються проблеми та побажання студентів щодо роботи бібліотеки. Для ознайомлення викладачів й аспірантів з бібліотечними ресурсами, послугами й технологіями

---

² КОНЦЕПЦІЯ розвитку Наукової бібліотеки на період 2013-2017рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nuwm.rv.ua/naukova-biblioteka>. – Мова укр.

³ Бурсина Ю. А. Библиотечный PR. Технологии создания системы доверия во внешних партнерских отношениях / Ю. А. Бурсина // Справочник руководителя учреждения культуры. – 2006. – № 5. – С. 65–73

проводяться «Дні інформації на кафедрах». Обговорення ситуації, яка є в бібліотеці, та побажання представників кафедр відносно комплектування, обслуговування, наповнення сайту певною інформацією обговорюються на методраді і, зазвичай, втілюються в життя бібліотеки.

Четверте – виставки, презентації та літературні години. Метою планування й здійснення є:

- презентація нових книжок або послуг бібліотеки;
- промоушн-акції;
- ознайомлення з новітніми розробками в галузі.

Для забезпечення високого рівня навчання та науково-дослідних робіт на сайті окремо виділено каталог нормативних документів.

Бібліотека є не тільки інформаційним, а й виховним центром, вона формує світогляд студента: його художній смак, культуру, різнобічні інтереси. Для цього протягом року ми виставляємо близько 95 тематичних виставок та відкритих переглядів літератури. Понад 50 з них виставлено на сайт бібліотеки.

Учасники літературної години «Не вірте, що поезія – слова» взяли участь у презентації нових поетичних збірок доцента кафедри українознавства Світлани Гуменюк (Мейти) та доцента кафедри охорони праці й безпеки життєдіяльності Володимира Гнеушева, послушали вірші інших поетів університету. Адже в НУВГП працює чимало науковців, які пишуть поезію і навіть мають поетичні збірки. Серед студентів університету також немало тих, хто не лише читає, але й пише вірші.

Під час Шевченківських днів в університеті студенти усіх факультетів відвідали бібліотеку, де взяли участь у бесіді-лекції про творчість Тараса Шевченка, прослухали літературний огляд «Жінки у творчості Великого Кобзаря», переглянули виставку творів поета та досліджень, присвячених його творчості. Але найцікавішим у заході, безперечно, стало виконання поезій Шевченка самими студентами. Вони читали вірші охоче й багато, демонструючи виконавську майстерність, артистичність, глибоке знання творчості Кобзаря.

Великий інтерес у відвідувачів викликала також виставка предметів українського побуту кінця 19 - початку 20 ст. Експонати для виставки надали професор С.М. Гончаров та працівники Наукової бібліотеки.

«... Бібліотеки повинні відповідати на виклик часу й постійно бути присутніми в конкурентному інформаційному просторі, що досягається, в першу чергу, застосуванням іміджевих PR-технологій...». Для цього в читальній залі працює автоматизована книговидача, а також безкоштовний бездротовий доступ до інтернету WI-FI.

Web-сайт Наукової бібліотеки НУВГП активно поповнюється новою інформацією й користується попитом серед наших читачів. Його чисельні рубрики пропонують інформацію з різноманітних питань, наприклад, у рубриці «Новини» подаються найбільш цікаві події з життя бібліотеки: заходи, виставки тощо.⁴ «Про бібліотеку» знайомить читачів з бібліотекою, її історією, структурою, правилами користування. На оновленому web –сайті НБ НУВГП також розміщено багато посилань на різноманітні тематичні сайти на допомогу освіті, сайти найкращих бібліотек України.

На сайті нашої бібліотеки віртуальні виставки та посилання на електронні ресурси поєднуються з новинами та інформацією про класичні виставки та презентації, є фотогалерея де студенти можуть ознайомитись з цікавинками бібліотеки, а також знайти своє фото зроблене в бібліотеці.

---

⁴ Головаха С. Наукова бібліотека в соціальних мережах / С. Головаха // Бібліотечний вісник. – 2013. - №1. – С . 29-32

У 2012 р. Наукова бібліотека Національного університету та природокористування почала реалізацію широкомасштабного проекту зі святкування в 2015 році столітнього ювілею університету й бібліотеки. Це було зроблено для того, щоб підвищити рівень популярності бібліотеки серед цільової аудиторії, підняти імідж і закласти основу для співпраці з представниками кафедр, студентами, представниками інших вузів та організацій. Нами постійно ведеться робота над біобібліографічними покажчиками «Видатні вчені університету» з часу створення і до сучасності. У цій серії вже випущено покажчики: «Володимир Павлов», «Гуменюк В.Я.», «Огієвський Анатолій Володимирович» (спільно з директором музею). Випущена 1 частина, і готова до друку 2, покажчика «Цінні та рідкісні видання у фондах НУВГП». У серії «Науково-методичні праці ректорів НУВГП Рівненського періоду» випущено 4 біобібліографічних покажчика «Семенов К.С.», «Вознюк С.Т.», «Кравець С.В.», «Гурин В.А.». Інформація про кожен покажчик висвітлювалась у ЗМІ.

Ми розуміємо, що бібліотека не повинна перетворюватись на музей книги. Вона має, активно використовуючи Інтернет-технології, створюючи електронні каталоги, робити фонд доступним для користувачів.⁵ Саме такий варіант: поєднання доступності книги з необмеженими можливостями Інтернету та PR-технологіями, є найоптимальнішим.

---

⁵ Бібліо-піар [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bibliote4nyj-autoban.blogspot.com/p/blog-page_6711.html. – Мова укр.